

De toekomstscenario's voor de nieuwe beleidsperiode 2016-2019 GGD

1. Jaarstukken 2015
2. Begroting 2016
3. Toekomstscenario's
4. Aanbiedingsbrief GGD
5. Gezond Meedoen in Maastricht, Lokaal rapport Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2014

Aanwezig

Voorzitter: de heer Gorren.
College: wethouder Damsma.
Griffie: mevrouw Leenders.

De dames Korsten, Leers, Eurlings en Van Haasen.
De heren Wijnands, Schulpen, Moers, Sabel, Vrehan en Bastiaens.
De heren Bovens en Reiters (GGD Zuid-Limburg).

De **voorzitter** heet iedereen om 19.00 uur welkom. Twee weken geleden is uitgebreid gesproken over de jaarstukken en de begroting van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg. De fracties wordt nu gevraagd om hun zienswijze te geven op de vier scenario's, de begroting en de jaarstukken. Hij vraagt in eerste instantie om een korte reactie van de fracties.

GroenLinks (mevrouw Korsten) is overtuigd van de nuttige rol van de GGD. De organisatie heeft onder andere veel vertakkingen in het sociale domein. Spreekster constateert een organische ontwikkeling in de wijken met samenwerkingen in de wijken op inhoud, afhankelijk van de specifieke problematiek. De rol die het college heeft voor de GGD, past daar niet in. De GGD moet nu zelf aangeven hoe zij een rol kan vervullen. GroenLinks opteert voor scenario 2. Spreekster wil verder weten wat de overige gemeenten doen.

Seniorenpartij (de heer Wijnands) kiest voor scenario 3. De fractie keurt de voorliggende begroting goed. Spreker adviseert de GGD om te kijken naar mogelijke efficiencyvoordelen door samenwerkingen met andere diensten.

CDA (mevrouw Leers) concludeert uit de jaarstukken dat er al grote veranderingen zijn ingezet. Het CDA stemt in met de pro-formabegroting en kiest voor scenario 3.

PvdA (de heer Bastiaens) vindt dat er gesproken moet worden over de inhoudelijke taken van de GGD (in relatie tot de door de raad gestelde kaders) en niet over scenario's. Spreker geeft de voorkeur aan een inhoudelijk debat en stelt voor om te kijken naar wat mensen nodig hebben en niet uit te gaan van wat de GGD kan bieden. Spreker kondigt een amendement aan om beslispunt 3 aan te passen.

VVD (de heer Moers) vindt dat de keuze voor een scenario van invloed is op de pro-formabegroting en stemt daarom onder voorbehoud in de pro-formabegroting. De VVD kiest voor scenario 2. Daarnaast kan op wijkniveau gekeken worden wat er nog meer nodig is. Ook de VVD stelt voor om uit te gaan van de vraag en niet van het aanbod van de GGD.

Partij Veilig Maastricht (de heer Schulpen) gaat akkoord met de begrotingen. De fractie kiest voor scenario 3.

D66 (mevrouw Eurlings) sluit zich aan bij de bijdragen van GroenLinks, de PvdA en de VVD. Spreekster vraagt meer informatie over de verschillen tussen de scenario's 2 en 3. D66 neigt ernaar te kiezen voor scenario 2. De fractie vindt het belangrijk dat de GGD een goede rol vervult, onder andere bij het opstellen van wijkprofielen.

SP (mevrouw Van Haasen) kiest voor scenario 3 en gaat verder akkoord met de voorliggende stukken.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Vrehen) vindt het jammer dat er een tekort is ontstaan bij de GGD als gevolg van problemen met vastgoed. De fractie gaat akkoord met de voorlopige begroting. Spreker wil weten of de definitieve begroting nog in de raad wordt besproken. Hij wil ook weten of het project Veilig Thuis nog in de raad wordt besproken. De Maastrichtse Volkspartij kiest voor scenario 2. Spreker stelt tot slot voor om een goed debat te voeren over de positie van de GGD.

Wethouder **Damsma** deelt mee dat de andere gemeenten in het algemeen kiezen voor scenario 3. Spreekster proeft in Maastricht een voorkeur voor een combinatie van de scenario's 2 en 3.

De heer **Bovens** (GGD) deelt mee dat in Heerlen de wens bestaat voor een andere variant met lokaal maatwerk om te voorkomen dat voor lokale zaken een stroperig proces (met de andere achttien gemeenten) moet worden doorlopen.

Spreker benadrukt dat binnen scenario 3 nader onderzoek wordt gedaan naar mogelijke additionele taken van de GGD. Dat kan geld kosten, maar het kan ook geld opleveren. Bij scenario 2 gaan extra taken ten koste van bestaande taken.

PvdA (de heer Bastiaens) vraagt daarop nadere uitleg over de financiële consequenties van de keuzes 2 en 3.

De heer **Bovens** benadrukt dat beide scenario's in principe budgettair neutraal zijn. Ook in scenario 3 moeten zaken binnen de begroting van de GGD worden uitgevoerd. Als de gemeente meer wil, dan kan daar - inclusief de financiële consequenties - over gesproken worden.

GroenLinks (mevrouw Korsten) constateert dat de discussie niet conform de nieuwe werkwijze (vraaggericht, met onder andere aandacht voor de lokale situatie in de wijken) wordt gevoerd. Het is vreemd om uit te gaan van het aanbod van de GGD.

Wethouder **Damsma** merkt op dat ook binnen de jeugdzorg samengewerkt wordt met de achttien gemeenten. Daarbij is ook aandacht voor lokale zaken. De achttien gemeenten hebben ook samen met de GGD de jeugdgezondheidszorg georganiseerd met voor iedere gemeente de vrijheid om zaken nader in te vullen. De wethouder is verder van mening dat de couleur locale van de deelnemende gemeenten niet zo verschillen.

PvdA (de heer Bastiaens) pleit ervoor om uit te gaan van de situatie in de gemeente en niet van het aanbod van de GGD, want dan ontstaat een eenheidsworst.

Seniorenpartij (de heer Wijnands) benadrukt dat scenario 2 'oud voor nieuw' inhoudt zonder ruimte voor flexibiliteit. Scenario 3 biedt meer flexibiliteit en meer mogelijkheden. Spreker constateert verder dat er gezocht wordt naar zorg met het meeste rendement. Spreker hekelt dat rendementsdenken. De gemeente moet zich inenten tegen deze Angelsaksische infectie.

CDA (mevrouw Leers) benadrukt dat de gemeente met de expertise en informatie (wijkprofielen) van de GGD de juiste wijkteams kan samenstellen. Dat is mogelijk met scenario 3. Ook preventie is daarbij belangrijk. Daarvoor zijn goede wijkprofielen nodig.

SP (mevrouw Van Haasen) snapt de opmerking niet dat de gemeente met scenario 3 gebonden zou zijn. Scenario 3 biedt ruimte om specifieke zaken in wijken aan te pakken. De scenario's 2 en 3 zijn in beginsel budgettair gelijk.

PvdA (de heer Bastiaens) merkt nogmaals op dat de gemeente met de GGD anders omgaat dan met andere organisaties.

SP (mevrouw Van Haasen) vindt het juist goed dat de GGD een speciale positie heeft. De aard en de taken van de GGD verschillen van die van andere organisaties.

Wethouder **Damsma** benadrukt dat het gaat om een gemeenschappelijke regeling van de samenwerkende gemeenten.

PvdA (de heer Bastiaens) vindt dat de gemeente op een open en transparante manier moet opereren. Daarbij zou de aard van de organisatie, of het nu een eigen organisatie niet, niet mogen uitmaken.

De heer **Bovens** deelt mee dat de GGD formeel valt onder de 'wet publieke gezondheid' en niet onder het sociaal domein. Echter, gezien het belang van de ontwikkelingen in het sociaal domein wil de GGD hier graag in meedoen, bijvoorbeeld op het gebied van preventie. Het gaat om de inhoudelijke bijdrage van de GGD.

GroenLinks (mevrouw Korsten) is blij dat ook de GGD een rol kan spelen bij de ontwikkelingen in de wijken op basis van wat nodig is in de wijken. Spreekster vindt echter dat de gemeente ruimte moet houden om creatief met zaken om te gaan, bijvoorbeeld met burgerinitiatieven. Het past dan niet om een grote organisatie vooraf een grote rol te geven.

SP (mevrouw Van Haasen) deelt mee dat die ruimte binnen scenario 3 nu net aanwezig is.

GroenLinks (mevrouw Korsten) is het daar niet mee eens. De situatie in wijken vergt een bepaalde aanpak. Een individuele gemeente moet daar zijn eigen keuzes in kunnen maken zonder dat van tevoren in te vullen door de GGD daar te positioneren.

D66 (mevrouw Eurlings) sluit zich, na de bijdrage van mevrouw Van Haasen, aan bij de woorden en keuze van de SP.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Vreken) vindt dat er een breed debat gevoerd moet worden over de rol van de GGD in het sociale domein. Daarvoor moet goed gekeken naar de nieuwe taken van de gemeente. Daarom kiest de fractie voor scenario 2.

De heer **Reiters** meldt dat het onderwerp Veilig Thuis nog besproken wordt in de raad. Nu wordt er eerst ervaring mee opgedaan. In de tweede helft van 2015 moeten de raden daar formeel hun zienswijze op geven.

GroenLinks (mevrouw Korsten) vraagt D66 wat zij vindt van positionering van de GGD in dit debat.

D66 (mevrouw Eurlings) benadrukt dat de GGD iets dichterbij de gemeente staat dan andere organisaties. Zij wil wel waken voor de positie van de andere organisaties als de Kredietbank Limburg en bijvoorbeeld Traject.

PvdA (de heer Bastiaens) wil weten of ook voor bijvoorbeeld Traject een dergelijk debat gevoerd moet worden.

De heer **Reiters** meldt dat de GGD een gemeenschappelijke regeling is met een bestuur van de achttien gemeenten. Het bestuur vraagt de gemeenten nu om een zienswijze op de toekomst van de GGD.

VVD (de heer Moers) vindt dat de vraagstelling verkeerd is. Als je een organisatie vraagt wat zij voor de gemeente kan betekenen, zal de organisatie alles in het werk stellen om opdrachten binnen te halen. Scenario 3 zal duur uitpakken. Daarom kiest de VVD voor scenario 2.

Wethouder **Damsma** gaat in op de vraag als verschillende gemeenten kiezen voor verschillende scenario's. Zij deelt mee dat daarover wordt gestemd, waarbij onder andere ook de grootte van de gemeenten van belang is. Zij benadrukt dat gemeenten, ook met een rol van de GGD in het sociale domein, de ruimte moeten houden om invulling te geven aan de couleur locale. De gemeenten moeten iets vinden van de rol van de GGD Zuid-Limburg, maar kunnen er hun eigen besluiten over nemen. De gemeente Maastricht wil investeren in onder andere preventie. Je mag dan best vragen wat de GGD daarbij kan betekenen.

GroenLinks (mevrouw Korsten) stelt dat dan ook andere organisaties daar een rol in kunnen spelen.

SP (mevrouw Van Haasen) denkt dat de GGD veel kan betekenen op het gebied van preventie. Spreekster benadrukt dat het gaat om een gemeenschappelijke regeling met ruimte voor de couleur locale.

De heer **Bovens** constateert dat de gemeente Maastricht als enige gemeente nog een debat wil voeren over de toekomstige positie van de GGD.

Dat verbaast **PvdA** (de heer Bastiaens). Hij constateert dat de andere gemeenten slechts kiezen uit de voorliggende vier scenario's.

De **voorzitter** vraagt de fracties om hun mening over de voorgestelde scenario's.

PvdA (de heer Bastiaens) kiest voor scenario 2. De fracties die kiezen voor scenario 3, moeten het raadsvoorstel amenderen.

CDA (mevrouw Leers) kiest voor scenario 3, omdat de fractie wil inzetten op preventie en de juiste zorg in de wijk.

Seniorenpartij (de heer Wijnands) kiest voor scenario 3 met aandacht voor de specifieke situaties in de wijken.

GroenLinks (mevrouw Korsten) kiest voor scenario 2. Daarmee behoudt de gemeente maximale ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

Zij gaat verder in op de kosten die Maastricht heeft gemaakt in verband met het vastgoed van de GGD. Zij heeft daarover een gesprek gehad met de GGD en met de rekenkamer (die is bezig met de governance van verbonden partijen). Spreekster constateert dat de vastgoedwereld moeilijk te doorgronden is. Ook een gemeenschappelijke regeling is een moeilijk te ontwarren knoop. Zij stelt voor om daar op een later moment verder over te spreken.

VVD (de heer Moers) kiest voor scenario 2.

Partij Veilig Maastricht (de heer Schulpen) kiest voor scenario 3.

D66 (mevrouw Eurlings) kiest voor scenario 3.

SP (mevrouw Van Haasen) kiest voor scenario 3; daardoor kan de fractie niet akkoord gaan met het voorliggende voorstel.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Vreken) kiest voor scenario 2. Spreker vraagt om snel een discussie te voeren over de positie van de GGD binnen het sociale domein.

De **voorzitter** constateert een voorkeur (vijf tegen vier) voor scenario 3. Dit zal via een amendement op het raadsvoorstel worden uitgedrukt. Hij bedankt de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit het overleg om 19.50 uur.